

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 19/65 c)

Møtedato: 24.10.19

Dato: 17.10.19

Arkivsaksnr: 19/24676

Godkjenning av Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid som jevngodt med ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved UiB

Bakgrunn

Etter etableringen av nye ph.d.-program ved flere institusjoner i 2018–19 (NMH, KHiO, UiB, NTNU, UiA) er det reist spørsmål om tidligere stipendiater i Stipendiatprogrammet med godkjent prosjekt kan få rett til å bruke tittelen *philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid*.

Ved Norges musikkhøgskole (NMH) har FoU-utvalget formelt vedtatt at det for de som har gjennomført programmet ved NMH, godkjennes at gjennomført stipendiatprogram er jevngodt med doktorgradsprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid og gir rett til å bruke tittelen *philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid*. KMD har vært i kontakt med NMH og KHiO om saken og det er interesse for felles praksis. NMH har gjort en grundig utredning (28.08.2018) som belyser spørsmålet i forhold til lov og forskrifter, og KMD legger denne til grunn for fakultetets standpunkt i saken (se vedlegg).

Saken har vært behandlet i fakultetets forskerutdanningsutvalg med følgende vedtak:

*«KMD forskerutdanningsutvalg vedtar at Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid prinsipielt vurderes som faglig jevngodt med ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved UiB. Tidligere stipendiater med godkjent prosjekt kan tildeles rett til å bruke tittelen *philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid* etter individuell søknad. Krav til dokumentasjon som skal følge søknaden vil bli spesifisert. Søknaden behandles administrativt og rett til å bruke tittel tildeles av dekan.*

KMD kan bare behandle søknader innen de fagområder som KMD dekker (kunst, musikk, design). Søknadsordningen avvikles senest ved årsskiftet 2024-25.

Tidligere stipendiater med godkjent prosjekt ved KHiB, GA og KMD får personlig brev om muligheten til å søke».

Saken legges frem for fakultetsstyret til orientering.

Frode Thorsen
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

Vedlegg: Utredning fra NMH

Eli Neshavn Høie
17.1019

28.08.2018
Kjetil Solvik

OM GODKJENNING AV STIPENDIATPROGRAMMET I KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID SOM JEVNGODT MED PH.D.-PROGRAMMET I KUSNTNERISK UTVIKLINGSARBEID, JF. UH-LOVENS § 3-5 (3)

Hensikten med dette notatet er å belyse spørsmålet om gradstildeling, eventuelt bruk av tittelen som gjelder for graden, for kandidater som har gjennomført stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, etter at det nå er opprettet en egen doktorgrad for kunstnerisk utviklingsarbeid, *philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid*. Notatet er skrevet med utgangspunkt i situasjonen ved Norges musikkhøgskole, men de prinsipielle sider av saken er relevant også for andre institusjoner.

I Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 5. juli 2017 om nødvendige forskriftsendringer for etablering av den nye doktorgraden for kunstnerisk utviklingsarbeid, finnes følgende formulering:

Stipendiatene som for tiden er tatt opp i stipendiatprogrammet i PKU, kan eventuelt søke de gradsgivende institusjonene om å bli vurdert for opptak på program for den nye doktorgraden.

Stipendiater som allerede har fullført stipendiatutdanning i stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid i PKU, vil ikke bli tildelt graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Her slår departementet fast at de som allerede har fullført stipendiatprogrammet ikke kan tildeles den nye graden. Departementet har ikke henvist til lov- eller forskriftsbestemmelser som grunnlag for sin vurdering. Spørsmålet er dels hvilken hjemmel departementet har for å konkludere slik, og dels hva dette konkret innebærer for kandidater som allerede har gjennomført stipendiatprogrammet.

Samtidig har universitets- og høyskoleloven bestemmelser om godskriving og godkjenning av annen utdanning som tilsier at annen, tidligere utdanning kan godskrives (innpasses) i, eller godkjennes som jevngodt med gradsgivende utdanning ved institusjonen og gi rett til å bruke den tittel som er fastsatt for utdanningen.

Om stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid

Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid ble etablert i 2003 og de første kandidater ble uteksaminert fra programmet i 2007. Hensikten med programmet var at det skulle være en parallell til de organiserte doktorgradsprogrammene, som på den tid hadde en vitenskapelig innretning. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet omtalte programmet slik i St.prp. nr. 1 (2001-02):

Tradisjonelle doktorgradsprogram er ikkje godt tilpassa utøvande kunstnarleg arbeid. For likevel å gi kunstfagkandidatar høve til utvikling på nivå med doktorgrad har ei

arbeidsgruppe frå kunstfaglege høgskolemiljø foreslått at ein set i verk ulike tiltak, mellom anna eit stipendprogram for kunstnarleg utviklingsarbeid. [...]

Departementet vil opprette eit stipendprogram for kunstnarleg utviklingsarbeid. Programmet skal føre fram til kompetanse på nivå som førsteamanuensis på linje med dei organiserte doktorgradsprogramma.

I St.meld. nr. 18 (2001-2002) *Kvalitetsreformen Om høgere kunstutdanning* uttalte departementet:

Departementet har i budsjettet for 2002 foreslått å opprette et stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001-2002). Stipendprogrammet er etablert som en parallell til de ordinære doktorgradsprogrammene, foreløpig for en periode på fem år. Stipendprogrammet skal ivareta og tilpasses utøvende og skapende kunstnerisk virksomhet, og selve kunstutøvelsen skal stå i sentrum for stipendiatenes prosjekter. Programmet skal føre frem til kompetanse på nivå med førsteamanuensis på linje med de organiserte doktorgradsprogrammene, men skal foreløpig ikke lede frem til en akademisk grad. [...]

Skal kunstutdanningene komme opp på høyeste kunstnerisk-estetiske nivå, er det viktig at det legges til rette for videreutvikling av fagene tilsvarende doktorgradsnivå.

At stipendiatprogrammet hadde til hensikt å være på samme nivå som og en parallell til de etablerte, vitenskapelige programmene, er dermed slått fast.

Stipendiatprogrammet har hele tiden vært regnet som et utdanningsprogram, selv om det fram til 2017 ikke har gitt en akademisk grad, og er for eksempel eksplisitt omtalt og behandlet som utdanningsprogram i både departementets forskrift om kvalitetsssikring og kvalitetsutvikling i høgere utdanning og i NOKUTs studietilsynsforskrift. Stipendiatprogrammets reglement har hele tiden vært utformet med utgangspunkt i de til enhver tid gjeldende veiledende retningslinjer for vitenskapelig doktorgradsutdanning.

Stipendiatprogrammet har formelt vært drevet i et samarbeid mellom institusjonene og Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU), som til utgangen av 2017 var organisert som et såkalt 1-4 (4)-foretak med budsjett og vedtekter fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Myndighetsfordelingen mellom programmet og institusjonene mht drift av stipendiatprogrammet har endret seg noe over tid, men hele tiden med betydelig og avgjørende myndighet lagt til PKUs styre. F.eks. har både avgjørelse om hvilke institusjoner som kunne tilsluttes programmet, opptak til programmet og endelig godkjenning av sluttvurderingen av kandidatene vært avhengig av programstyrets tilslutning. Som utdanningsprogram må stipendiatprogrammet dermed sies å ha svevet i et litt uklart formelt landskap, i og med at Program for kunstnerisk utviklingsarbeid ikke er en utdanningsinstitusjon. Det hersker likevel ingen tvil om at stipendiatprogrammet har vært og er et utdanningsprogram på tredje syklus-nivå. Det er imidlertid bare akkrediterte utdanningsinstitusjoner som kan tildele grader, og ved opprettelsen av ph.d.-grader i kunstnerisk utviklingsarbeid er det nødvendig at institusjoner med akkreditering for slik utdanning har det hele og fulle ansvaret for utdanningene. Stipendiatprogrammet er nå i en nedbyggingsfase og skal være avviklet senest ved utgangen av 2024.

Ved etablering av et gradsgivende doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Norges musikkhøgskole er det lagt vekt på å videreføre både mål for og innhold i stipendiatprogrammet. Både forskriften om utdanningen og studieplanen bygger på det som har vært etablert i stipendiatprogrammet. Det er dermed rimelig å legge til grunn at stipendiatprogrammet, gjennomført ved Norges musikkhøgskole, er faglig jevngodt med doktorgradsprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved Norges musikkhøgskole. Dette er situasjonen ved oppstart av doktorgradsprogrammet, selv om det selvfølgelig er slik at NMHs program kan videreutvikles og endres i framtida. Det er også tenkelig at andre institusjoner

kan etablere nye doktorgradsprogrammer i kunstnerisk utviklingsarbeid som i større grad skiller seg fra stipendiatprogrammet. Ved vurdering av jevngodhet mellom stipendiatprogrammet og doktorgradsprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved NMH er det gjeldende regler for og innhold i det aktuelle studietilbudet på vurderingstidspunktet som er avgjørende.

Stipendiatprogrammet har vært gjennom jevnlig revisjoner siden opprettelsen i 2003. Det er min vurdering at disse revisjonene har vært av mindre omfattende karakter, og at det derfor ikke er noen grunn til å differensiere vurderingen av jevngodhet i forhold til det nyetablerte doktorgradsprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved NMH. På samme måte vil et gjennomført vitenskapelig doktorgradsprogram fra 2007 normalt vurderes som jevngodt med et vitenskapelig doktorgradsprogram ved samme institusjon i 2018, selv om også de vitenskapelige programmene jevnlig har vært revidert.

Lov og forskrifter

Uh-lovens § 3-5 (3) lyder:

Universiteter og høyskoler som er akkrediterte etter denne lov avgjør selv søknader fra enkeltpersoner om godkjenning av annen høyere utdanning som faglig jevngod med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittel som er fastsatt for den utdanningen det er jevnført med.

Denne bestemmelsen er en videreføring av tilsvarende formuleringer i flere generasjoner av lover, i alle fall tilbake til universitetsloven av 1989 (Lov om universiteter og vitenskapelige høyskoler LOV-1989-06-16-77). Formuleringen som gjelder i dag ble fastsatt i 2008 (endringslov av 12. desember 2008 nr 105) ved en revisjon av universitets- og høyskoleloven av 2005.

Det synes å ligge implisitt i formuleringen at begrepet *annen høyere utdanning* skal forstås som utdanning fra en annen institusjon enn institusjonen selv. En alternativ forståelse av begrepet *annen høyere utdanning* kan utledes av en tidligere versjon av loven (før endringslov av 12. desember 2008 nr 105). Før den tid omhandlet første ledd i daværende § 3-4 *utdanning fra en institusjon som går inn under denne lov*, dvs andre norske institusjoner som var omfattet av loven, andre ledd omhandlet *utdanning fra høyere utenlandsk utdanningsinstitusjon*, mens tredje ledd omhandlet *annen utdanning*, med en formulering som innholdsmessig rommer det samme som dagens § 3-5 (3). Her kan begrepet *annen høyere utdanning* forstås som utdanning som verken var omfattet av første eller andre ledd. Det kan f.eks. være norsk høyere utdanning fra institusjon som ikke var omfattet av loven.

I Ot.prp. nr. 83 (2007-2008), der dagens utforming av § 3-5 (3) ble foreslått, heter det:

Bestemmelsen er en videreføring av § 3-4 tredje ledd og omhandler faglig godkjenning av annen gjennomført utdanning, det vil si utdanning tatt ved utenlandske institusjoner eller norske institusjoner som ikke tilbyr akkrediterte studier etter universitets- og høyskoleloven. Det er universiteter og høyskoler som har institusjonsakkreditering etter universitets- og høyskoleloven som etter bestemmelsen vurderer om utdanningen det søkes godkjenning for er faglig jevngod med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon. I begrepet «faglig jevngod» ligger det et krav til at utdanningen fra Norge eller utlandet oppfyller institusjonens spesifikke krav til bredde og dybde i den aktuelle graden det søkes faglig godkjenning om. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett for søkeren til å bruke den tittel som er fastsatt for den utdanningen det er jevnført med.

Uavhengig av hva som tidligere kan ha vært ment med begrepet «annen utdanning», er det for forståelsen av gjeldende lov denne beskrivelsen som må være retningsgivende.

Man kan her for så vidt starte en diskusjon om hvorvidt stipendiatprogrammet faller inn under beskrivelsen. Stipendiatprogrammet har ikke vært drevet av utenlandske institusjoner, og det

blir heller ikke riktig å si at det har vært drevet av norske institusjoner som ikke tilbyr akkrediterte studier. (For det første er jo faktisk stipendiatprogrammet i seg selv akkreditert som studium på tredje syklus-nivå, og for det andre har alle involverte institusjoner vært akkrediterte institusjoner.) Det vesentlige i formuleringen er imidlertid uansett at den handler om godkjenning av «annen utdanning» som *faglig jevngod* og at det er *universiteter og høyskoler som har institusjonsakkreditering etter universitets- og høyskoleloven som etter bestemmelsen vurderer om utdanningen det søkes godkjenning for er faglig jevngod med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon.*

Det synes å ligge implisitt i både departementets merknad og i selve lovteksten at bestemmelsen handler om godkjenning av utdanning fra *andre* institusjoner, utenlandske eller norske. Det er dermed klart at universiteter og høyskoler vil kunne vurdere en utenlandsk utdanning (gradsgivende eller ikke) som tilsvarer stipendiatprogrammet som faglig jevngod med eget doktorgradsprogram. Det synes også klart at universiteter og høyskoler vil kunne vurdere det norske stipendiatprogrammet gjennomført ved en annen norsk institusjon som faglig jevngodt med eget doktorgradsprogram. Selv om verken lovteksten eller departementets merknad altså synes å reflektere muligheten for at en institusjon vil kunne ha behov for å kunne godkjenne ikke gradsgivende utdanning fra *egen* institusjon som jevngod med gradsgivende utdanning fra egen institusjon, vil det være urimelig om ikke også det skulle være mulig.

Selve spørsmålet om rett til å bruke tittel er for så vidt en egen bestemmelse, man kunne godt hatt en ordning der man kunne vurdere en utdanning som faglig jevngod, men der det likevel ikke ga rett til å bruke tittelen. Det er uansett erklæringen om faglig jevngodhet som er avgjørende for kandidaten, og ikke tittelen.

Den aktuelle bestemmelsen kan, som nevnt, finnes igjen i flere generasjoner av lover, med litt ulik utforming. En gjennomgang av forarbeidene til de ulike revisjonene viser ikke tegn til at intensjonen med bestemmelsen har vært endret, det handler mer om stadige forsøk på mer presise formuleringer, ikke minst mht til å presisere begrepene godskriving og godkjenning og å avklare myndighetsfordelingen mellom NOKUT (generell godkjenning) og institusjonene (faglig godkjenning). Ett unntak fra dette skal likevel nevnes, nemlig ved behandlingen av universitets- og høyskoleloven av 1995. Da foreslo departementet at setningen om at godkjenning gir rett til å bruke den tittel som er fastsatt for utdanningen skulle tas ut. Begrunnelsen var formulert slik:

Godkjenning av utenlandsk grad eller tilsvarende som jevngod med norsk grad, gir etter dagens lov, § 54 andre ledd, rett til å bruke den tittel som er fastsatt for den aktuelle grad. Denne bestemmelsen utgår i den nye loven. Som følge av den økte internasjonalisering, går utviklingen mer i retning av gjensidig godkjenning (ekvivalering) av hverandres utdanning som grunnlag for yrkespraksis, med bruk av hjemlandets gradstittel.

Stortinget var imidlertid ikke enig i dette og tok formuleringen inn i loven. Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen uttalte:

Komiteen vil til § 45 uttale at det er avgjørende for likeverdigheten mellom de forskjellige utdanninger at det gjennomføres en enhetlig praksis mellom institusjonene mht. bruk av titler og navn på grader. Utdanning på samme felt og nivå må gi rett til bruk av samme tittel uavhengig av hvilken institusjon utdanningen har foregått ved.

[...]

Komiteen går inn for at det fortsatt skal være mulig å kunne søke om å benytte norske beskyttede titler på utdanning som er tatt i utlandet.

I departementets begrunnelse er det godkjenning av utenlandsk utdanning som omtales, selv om bestemmelsen også gjelder norsk utdanning som vurderes som jevngod. Om man ser på departementets merknad ved lovendringen i 2008, jf sitatet over, så er departementet der tydelig på at både godkjenningsordningen og retten til å bruke tittelen gjelder både utenlandske utdanninger og norske utdanninger som ikke er akkrediterte eller gir gradsuttelling.

De formuleringer som har vært i bruk i lovene siden 1989 er slik:

Lov om universiteter og vitenskapelige høyskoler av 1989:

§ 54. Godkjenning av utenlandsk grad.

Utenlandsk grad eller tilsvarende kan godkjennes av avdelingene som faglig jevn god med grad fastsatt med hjemmel i § 49. Det kan i en viss utstrekning godtas at kunnskaper er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Tilleggsprøve kan kreves avlagt.

Godkjenning gir rett til å bruke tittel som er fastsatt for den grad eller tilsvarende som det er jevnført med.

Lov om universiteter og høyskoler av 1995:

§ 48. Godkjenning av grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under denne lov

1. Den som har grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under denne lov, kan søke institusjon under loven om å få graden eller utdanningen godkjent som del av generell grad eller som jevn god med grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram som gis ved institusjonen med hjemmel i § 45. [...]

2. Godkjenning som faglig jevn god med grad fastsatt med hjemmel i § 45 kan gis på grunnlag av enkeltksamener. Ingen av dem behøver å være avlagt ved norsk institusjon.

3. I særlige tilfeller kan godkjenning gis helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt.

4. Godkjenning gir rett til å bruke tittel som er fastsatt for den grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram som det er jevnført med.

Lov om universiteter og høyskoler av 1995, etter lovendring 2002:

§ 48. Godkjenning av grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under denne lov

1. Den som har grad eller utdanning fra utenlandsk eller norsk institusjon som ikke går inn under denne lov, kan søke institusjon under loven om å få graden eller utdanningen godkjent som del av generell grad eller som jevn god med grad, yrkesutdanning eller annet utdanningsprogram som gis ved institusjonen med hjemmel i § 45. [...]

2. Det tilligger den enkelte institusjon under denne lov å avgjøre søknader om godkjenning som faglig jevn god med grad, del av grad eller utdanning institusjonen gir. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke tittel som er fastsatt for den grad eller yrkesutdanning som det er jevnført med.

3. Eksamen eller grad som er godkjent etter lov om eksamensrett for og statstilskudd til private høyskoler § 9, skal godskrives studenten ved institusjoner under denne lov med samme antall studiepoeng.

4. I særlige tilfeller kan godkjenning gis helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt.

Universitets- og høyskoleloven av 2005:

§ 3-4. Godskriving og godkjenning av annen utdanning

(3) Institusjoner som er akkreditert som universitet, vitenskapelig høyskole eller høyskole, avgjør selv søknader fra enkeltpersoner om godkjenning av annen høyere utdanning som faglig jevngod med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittel som er fastsatt for den utdanningen det er jevnført med.

Universitets- og høyskoleloven av 2005 etter lovendring i 2008:

§ 3-5. Godskriving og faglig godkjenning

(3) Universiteter og høyskoler som er akkrediterte etter denne lov avgjør selv søknader fra enkeltpersoner om godkjenning av annen høyere utdanning som faglig jevngod med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittel som er fastsatt for den utdanningen det er jevnført med.

I henhold til § uh-lovens § 3-5 (7) kan departementet *gi forskrift om godskriving, saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen*. Departementet har gitt en forskrift om godskriving av høyere utdanning (FOR-2006-04-10-412). Det heter i § 1 at forskriften gir bestemmelser om universiteters og høyskolars godskriving av annen utdanning etter loven § 3-5. Forskriften omhandler imidlertid egentlig bare første og andre ledd i § 3-5, dvs de leddene som omhandler det som kalles *godskriving*, og berører ikke *faglig godkjenning*, som omhandles i tredje til sjette ledd. Det foreligger dermed ikke noen forskriftsbestemmelser fra departementets side om praktiseringen av den aktuelle bestemmelsen i uh-loven.

Vurdering

Departementet slo altså i brev av 5. juli 2017 fast at de som allerede har fullført stipendiatprogrammet ikke vil bli tildelt den nye graden. Spørsmålet er hvordan dette skal oppfattes, når det sammenholdes med bestemmelsen i uh-lovens § 3-5 (3), som er redegjort for over. Det er da viktig å legge merke til den nyansesforskjell det ligger i departementets formulering om tildeling av grad og formuleringen i uh-lovens § 3-5 (3), der det ikke er snakk om å tildele graden, men om at godkjenning gir rett til å bruke den tittel som gjelder for graden. Dette må tolkes slik at godkjenning av fullført og bestått stipendiatprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid som faglig jevngodt med fullført og bestått doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid, ikke gir rett til tildeling av graden *philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid*, men at det likevel gir rett til å bruke tittelen *philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid*.

Man kan undres over om det reelt sett er en forskjell på å bli tildelt en grad og å ha rett til å bruke tittelen som følger med graden. Ved gjennomgang av uh-loven og tilhørende forskrifter, er det imidlertid ganske tydelig at det skiller mellom (å tildele) graden og (retten til å bruke) tittelen. Dette er tydeligst i den såkalte gradsforskriften (*forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler* – FOR-2018-01-23-73), der det for hver enkelt institusjon fastsettes hvilke grader som kan tildeles og hvilke titler som gjelder. Om NMH heter det der, som eksempel:

Norges musikkhøgskole kan tildele følgende grader som gir rett til tilsvarende tittel, ...

Tilsvarende formuleringer finnes for alle de andre institusjonene. Denne forskriften er hjemlet i uh-lovens § 3-2 (1), der det heter

Kongen bestemmer hvilke grader og yrkesutdanninger en institusjon kan gi, den tid det enkelte studium skal kunne gjennomføres på, og hvilken tittel graden eller yrkesutdanningen gir rett til.

Loven innebærer altså at grad (gradsbenevnelse) og tittel prinsipielt kan være ulik, og dermed separate størrelser, mens forskriften har fastsatt at gradsbenevnelsen og tittelen skal være lik.

Dette prinsipielle skillet mellom grad og tittel synes også å være gjennomført i UH-loven for øvrig. Den nevnte § 3-5 (3) om godkjenning anvender altså formuleringen «*bruke den tittel som er fastsatt for ...*», mens det i andre paragrafer snakkes om å tildele (eller «gi») grader (f.eks. § 1-4 «*tildeler doktorgrad*», § 3-2 (1) «*hvilke grader [...] en institusjon kan gi*» og «*adgang til å gi grader*», § 3-2 (5) «*rett til å gi doktorgrad*» og «*tildele graden æresdoktor*», § 3-3 «*tildele doktorgrad eller tilsvarende*».

Man må ut fra dette kunne legge til grunn at det ikke er en motsetning mellom formuleringen i departementets brev og den lovfestede mulighet – og plikt – institusjonene har til å vurdere og eventuelt godkjenne stipendiatprogrammet som jevngodt med institusjonens doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid. Dersom slik jevngodhet kan slås fast, har kandidaten rett til å bruke tittelen.

(Det skal avslutningsvis i parentes bemerkes at det er andre bestemmelser i uh-lovens § 3-5 om godskriving av tidligere utdanning og fritak for deler av utdanning som kunne vært drøftet nærmere i et forsøk på å utfordre departements konklusjon om at det ikke kan tildeles grad til tidligere kandidater fra stipendiatprogrammet, men det antas at dette likevel ikke ville føre til annen konklusjon enn at det er regelen om faglig godkjenning om jevngodhet, og tilhørende rett til å bruke tittel, som må være den foretrukne framgangsmåte for kandidater fra stipendiatprogrammet.)

Videre behandling ved NMH

I forskrift om studiene ved Norges musikkhøgskole er myndighet til godkjenning iht uh-lovens § 3-5 (3) lagt til studieutvalget. I praksis er kurantsaker delegert til studiesjefen, mens prinsipielle saker og presedensskapende saker behandles av studieutvalget selv. Denne forskriften gjelder imidlertid bare bachelor- og masterstudier og ikke doktorgradsstudier. For doktorgradsstudiene har NMH fastsatt egne forskrifter, men disse gir ikke på samme måte anvisning for hvem som har myndighet til å godkjenne saker etter § 3-5 (3). Ut fra den etablerte myndighetsfordeling ved NMH, må det imidlertid legges til grunn at det er FoU-utvalget som har denne myndigheten. Det kan utledes av at FoU-utvalget generelt har den samme myndighet for doktorgradsstudier som studieutvalget har for bachelor- og mastergradsstudier. Det framgår også av begge NMHs doktorgradsforskrifter (i hhv § 3 og § 4) at det er FoU-utvalget som har det overordnede ansvaret for doktorgradsutdanningene, og så lenge myndighet etter uh-lovens § 3-5 (3) ikke uttrykkelig er delegert til f.eks. programutvalget, må det legges til grunn at det er FoU-utvalget som gjør vedtak i slike saker.

FoU-utvalget bør ut fra dette behandle en prinsippsak om godkjenning av stipendiatprogrammet som faglig jevngodt med doktorgradsprogrammet i kunstnerisk utviklingsarbeid. Søknader om godkjenning vil måtte fremmes individuelt av den enkelte kandidat, og vil – på bakgrunn av FoU-utvalgets prinsipielle avklaring – kunne behandles administrativt.

Det kan være grunn til å minne om at NMHs doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid er faglig avgrenset til *utøvende og skapende musikk*. Man vil kunne slå fast at alle som har gjennomført stipendiatprogrammet ved NMH faller innenfor denne faglige avgrensningen. I den grad det skulle komme søknader om faglig godkjenning på grunnlag av gjennomført stipendiatprogram ved andre institusjoner, vil det i det minste være nødvendig å gjøre en nærmere vurdering av fagområdet, eventuelt også en vurdering av innhold og nivå i utdanningen ved den aktuelle institusjonen.